

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto

05.10.2022

Aika 05.10.2022 klo 18:00 -

Paikka Seurakuntien toimitalo, Yhteisen kirkkoneuvoston kokoushuone

Käsitellyt asiat

§	Liitteet	Otsikko	Sivu
§ 79		Kokouksen avaus	3
§ 80		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 81		Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 82		Kokouksen työjärjestys	6
§ 83		Ilmoitusasiat	7
§ 84	1, 2	Lausunto koskien leirialueiden kehittämistä	8
§ 85	3 - 6	Turun tuomiokirkkoseurakunnan lausunto vuoden 2023 talousarvioehdotuksesta	16
§ 86		Tuomiokirkkoseurakunnan edustajan valinta rakennustoimikuntaan	22
§ 87		Vaalilautakunnan täydentäminen	25
§ 88		Lähetysseurakunnan irtisanoutuminen virasta	26
§ 89		Muut asiat	27
§ 90		Muutoksenhaku	28
§ 91		Kokouksen päättäminen	29

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Mäkinen Aulikki	puheenjohtaja	
	Engblom Sofia	jäsen	
	Isolauri Hannu	jäsen	
	Linkinen Tom	jäsen	
	Palmunen Lauri	jäsen	
	Palonheimo Maija	jäsen	
	Pirilä Laura	jäsen	
	Puhakka Anni	jäsen	
	Raitis Harri	jäsen	
	Toivari Helmi-Riitta	jäsen	
	Hellström Aira	varajäsen	
	Palmu Heikki	varajäsen	
	Mäntyranta Mika	sihteeri	
Poissa	Matikka Mirva	jäsen	
	Mäenpää Tapani	jäsen	
	Peltonen Petra	jäsen	
	Rantalaiho Anneli	jäsen	
	Santala Pekka	jäsen	

Allekirjoitukset

Aulikki Mäkinen
puheenjohtaja

Mika Mäntyranta
sihteeri

Käsitellyt asiat

§ 79 - 91

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Turussa

Sofia Engblom

Aira Hellström

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 79 05.10.2022

Kokouksen avaus

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 79

Esitys Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.00.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan § 80 05.10.2022
seurakuntaneuvosto

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 80

Kokouksen esityslista on lähetetty seurakuntaneuvoston jäsenille 29.9.2022. Kokous on laillinen ja päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Esitys Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Esityksen mukaan.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan § 81 05.10.2022
seurakuntaneuvosto

Pöytäkirjan tarkastajat

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 81

Esitys Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat myös ääntenlaskijoina. Tarkistettu pöytäkirja on nähtävillä yhtymän verkkosivuilla ja seurakuntatoimistossa (Eerikinkatu 3) maanantaista perjantaihin 10.-24.10.2022 klo 9.00-14.00 välisenä aikana. Pöytäkirja tarkistetaan perjantaina 7.10.2022.

Päätös Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sofia Engblom ja Aira Hellström.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 82 05.10.2022

Kokouksen työjärjestys

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 82

Esitys Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös Esityksen mukaan. Lisälistalta päätettiin ottaa käsiteltäväksi asia Lähetysseuran irtisanoutuminen virasta (§ 88).

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 83 05.10.2022

Ilmoitusasiat

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 83

Taloustilanne 26.9.2022: Kokonaismäärärahasta on jäljellä 378 511 € eli käytetty on 67,5 %.

Esitys Seurakuntaneuvosto merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös Esityksen mukaan.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntaneuvosto

§ 84

05.10.2022

Lausunto koskien leirialueiden kehittämistä

180/00.05.01/2021

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto 05.10.2022 § 84

Esittelijä Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen

Esittely Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli kokouksessaan 16.6.2022/154 § Heinänokan leirialueen kehittämistä seuraavasti:

Yhteinen kirkkoneuvosto perusti kokouksessaan 9.12.2021 Leirikeskusten rakennustoimikunnan. Toimikunnan tehtäviksi annettiin:

- antaa kokonaisvaltainen esitys leirikeskuksista toteutusta varten
- tehdä esitys Sinapin myymisestä tai vuokraamisesta ja luopumisen ajankohdasta
- esittää mihin Sinapin diakonia- ja muut leirit sijoitetaan
- laatia suunnitelmat Kunstenniemen ja Pyölinrannan majoituskapasiteetin ja tilojen monikäyttöisyyden toteuttamismahdollisuuksista suunnitelmiseen ja kustannusarvioineen
- laatia suunnitelmat Heinänokan kokonaiskehittämiseksi suunnitelmiseen ja kustannusarvioineen
- ottaa kaikessa suunnittelussa huomioon ympäristönäkökohdat ja energiataloudellisuus sekä hyvä sisäilma ja esteettömyys
- pyytää seurakuntayhtymän eri yksiköiltä tarvittavat lausunnot suunnitelmista
- tuoda suunnitelmat ja kustannusarviot kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi
- tehdä tarvittavat hankinnat ja sopimukset suunnittelun mahdollistamiseksi määrärahan puitteissa.

Tavoitteena oli saada rakennustoimikunnan tehtävä valmiiksi, siten, että se voidaan esitellä talousarviokäsittelyn yhteydessä 22.9.2022.

Kirkkovaltuuston kesäkuussa 2021 hyväksymän kiinteistöstrategian liitteenä oli esitys leiritoiminnan kehittämiseksi seuraavasti:

- Heinänokan, Kunstenniemen ja Pyölinrannan kehittäminen majoituskapasiteetin ja tilojen monikäyttöisyyden lisäämiseksi
- Sinapin myynti / vuokraus
 - o Hyödyntäminen edelleen ostopalveluna?
 - o Helpoiten realisoitavissa
 - o Heikoin kustannustehokkuus

- Houtskär säilytetään omistuksessa ja Tammilehdon vuokrausta jatketaan
- Neuvotellaan yhteistyötahojen kanssa leirikeskusyhteistyöstä

Rakennustoimikunta on tutustunut laajalti leirikeskuksiin ja saamansa kokonaiskäsityksen mukaan tehtävä on haastava saada kokonaan valmiiksi tavoiteaikatauluun. Siten rakennustoimikunta priorisoi tehtävät siten, että keskityttiin ensin eniten aikaa vieviin ja niihin liittyviin tehtäviin.

Rakennustoimikunta käynnisti ensi vaiheessa toimenpiteet Heinänokan leirialueen kehittämissuunnitelmaksi ja Sinapin luopumissuunnitelmaksi sekä Kunstenniemen leirialueen majoitusrakennusten kehittämiseksi.

Sinapin luopumissuunnitelmat on jo viety yhteiseen kirkkoneuvostoon ja se kehittyi omaa tahtiaan ja Kunstenniemen majoitusrakennusten osalta luonnokset ovat kehitteillä. Ajatukset Pyölinrannan osalta ovat vielä aloittamatta.

Heinänokan osalta rakennustoimikunta on laatinut kehittämissuunnitelman ja alustavat kustannusarviot. Kehittämissuunnitelman perusteella Heinänokan leirikeskusta kehitetään siten, että Mäntykallio ja Eriksgården puretaan. Mäntykallion tilalle rakennetaan uusi majoitusrakennus ja Eriksgårdenin tilalle majoitusmökkejä. Lisäksi alueelle rakennetaan uusi kappeli. Vanhat saunarakennukset säilytetään samoin kuin vanha ruokalarakennus.

Tavoitteena on, että Mäntykallion tilalle rakennettava uusi majoitusrakennus pystyy palvelemaan yhtä aikaa neljää pienempää leiriä tai esimerkiksi kahta rippileiriä yhtä aikaa. Edelleen uusi majoitusrakennus korvaisi Sinapin leirikeskuksen tilat ollen esteetön ja siten mahdollistaisi myös diakonialeirien pidon.

Eriksgårdenin paikalle rakennettavat majoitusmökkit palvelisivat seurakuntien ja seurakuntayhtymän eri leiritarpeita, mutta lisäksi ne soveltuisivat ulkopuolisten yritysten tms. tarpeisiin.

Kappelista on laadittu kaksi eri vaihtoehtoa, korkeampi ja matalampi. Kappelista on suunniteltu koko alueen vetovoimatekijä, jossa voidaan toimittaa kirkollisia toimituksia ja viettää erilaisia perhejuhlia ja vuokra-ta esimerkiksi konserttien käyttöön.

Liitteenä on Heinänokan leirialueen kehittämisen luonnokset ja kustannusarviot.

Rakennustoimikunta esittää, että kirkkoneuvosto käsittelee Heinänokan leirialueen kehittämissuunnitelmia ja lähettäisi ne seurakun-

taneuvostoille ja seurakuntayhtymän eri yksiköille lausuntoja varten ennen talousarviokokousta. Lausunnoissa seurakuntaneuvostot ja seurakuntayhtymän yksiköt antaisivat omat ehdotuksensa tarpeista kehittää Heinänokan leirialuetta luonnosten perusteella.

Työjaosto käsitteli asiaa uudestaan kokouksessaan 6.9.2022 ja päätti vielä esittää kirkkoneuvolle, että se muistuttaa seurakuntia ja seurakuntayhtymän yksiköitä lausunnon antamisesta ja antaa tarkennuksia siihen.

Lausunnoissa tulisi antaa kokonaisnäkemys leirialueiden kehittämisestä eikä pelkästään Heinänokan uusista luonnossuunnitelmista.

Tuomiokirkkoseurakunta lausuu leirialueiden kehittämisestä ja Heinänokan suunnitelmista seuraavaa:

Leirialueiden kehittäminen

Tuomiokirkkoseurakunta pitää esityksen peruslähtökohtaa hyvänä ja puoltaa Heinänokan kehittämistä ja laajentamista sekä Sinapista luopumista. Kaikessa leirikeskustoiminnassa on otettava huomioon käyttäjien tarpeet, ja ne on kartoitettava suunnitteluvaiheen aikana. Leirikeskukset on ensisijaisesti tarkoitettu leirien pitopaikaksi ja suunnittelu tulee tehdä käytännön tarpeita ja seurakuntien työntekijöitä kuunnellen.

Kunstenniemen leirikeskus voisi sijaintinsa puolesta palvella myös Rasion seurakuntaa ja Naantalin seurakuntayhtymää. Leirikeskuksen kehittämisestä olisi käynnistettävä keskustelut näiden seurakuntien kanssa.

Tuomiokirkkoseurakunta on eritellyt toiminnasta nousevia kehitystarpeita leirikeskuksittain.

Kunstenniemi

Leirikeskuksen majoitus- ja saniteettitilat kaipaavat välitöntä uudistusta. Kunstenniemessä ei ole pienryhmätiloja, eikä se nykyisellään palvele perheleirejä lainkaan. Leirikeskuksen etuna ovat ryhmien omat mökit ja oma alue.

Yksityisyyden ja oman rauhan tarve on kasvanut. On selvästi nähtävissä, että rippikouluryhmissä on aiempaa enemmän nuoria, joilla on mm. nukkumisvaikeuksia, ahdistushäiriöitä ja suuria haasteita sosiaalisten tilanteiden kanssa. Suihku- ja WC-tilat ovat yhteiset. Useimmat nuoret eivät ole tottuneet majoittumaan tiloissa, joissa ei ole omaa saniteettitilaa.

Päärakennuksessa sijaitseva kappeli on tilana toimiva, mutta kappelin varustus tulee uusia (liturgiset vaatteet, jumalanpalveluksissa käytettävät kirjat).

Pyölinranta

Pyölinrannan haasteet ovat samanlaisia kuin Kunstenniemessä, mutta suurempia. Majoitus- ja saniteettitilat kaipaavat isoa uudistusta. Leireily edellyttää seurakunnalta omaa keittiöhenkilöä/apulaista. Saniteettitilat ovat kokonaan erillisessä rakennuksessa. Peseytyminen on mahdollista vain saunalla. Leirikeskus ei vastaa keskivertonuoren tarpeita. Sisäilmaongelmat tuovat lisähaasteen leirikeskuksen käytölle.

Sinappi

Sinapin vuokraus/myynti siirtää Sinapin tarjoamat mahdollisuudet suoraan odotuksiksi Heinänokan uusia tiloja kohtaan. Mikäli Sinappi poistuu käytöstä, tulee Heinänokan täyttää samat edellytykset ja tarpeet (esteettömyys, yksityisyys, perheystävällisyys).

Harjattula

Harjattulasta ostetaan tällä hetkellä palveluna tiloja rippikouluille kesäkuukausina. Joka vuosi palaute on ollut kriittistä. Ruokailu on osittain toimimatonta, asioista neuvottelu vaikeaa. Lisäksi etenkin kartanossa on haasteita sisäilman suhteen. Harjattulan käytöstä tulisi voida luopua Heinänokan kehittämisen yhteydessä.

Heinänokan leirialueen kehittäminen

Suunnitelmista käy ilmi, että Heinänokasta halutaan hyvin monenlaiseen leiritoimintaan soveltuva alue. Tämä mahdollistaa kaikenlaiset leirit (perheleirit, diakonialeirit, varhaisnuorten leirit, rippileirit, retriitit yms.). Suunnitelman yhteydessä on kartoitettava, riittääkö leirialueen kapasiteetti leiritoiminnan tarpeisiin Sinapista luovuttaessa.

Lisäksi suunnitelmissa oli maininta, että kappelista on suunniteltu koko alueen vetovoimatekijä. Siellä voidaan toimittaa kirkollisia toimituksia ja viettää erilaisia perhejuhlia ja vuokrata sitä esimerkiksi konserttien käyttöön. Kaunis kappeli on tärkeä seurakunnan leiritoiminnassa, mutta juuri leiritoiminnan vuoksi kappelia on vaikea käyttää kesäaikana häävarauksiin tai konsertteihin. Tämä tulee huomioida kappelia ja sen käyttötarkoitusta suunniteltaessa.

Sinapin nykyisen leiritoiminnan siirtyminen uuteen Heinänokkaan asettaa leirikeskukselle tiettyjä edellytyksiä:

- Esteettömyys kaikissa rakennuksissa sekä niiden välillä.
- Mahdollisuus leireihin, joissa huoneissa majoittuu vain yksi henkilö.
- Lapsiystävällinen ranta ja uimapaikka.
- Perheystävälliset majoitusmahdollisuudet (vrt. Sinapin perhehuoneet).

Suunnitelmissa eduksi ovat kohtuulliset huonekoot, huoneiden yhteydessä olevat saniteetitilat ja isot kokoontumistilat, mikäli ne mahdollistavat useamman leirin toiminnan samanaikaisesti.

NMKY:n omistama Harvan leirikeskus on yhtymän leirikäytössä joitain kertoja kesässä. Harvan käytön haasteet liittyvät erityisesti venekuljetuksiin, ruoan hakemiseen Heinänokasta ja keittiötyövoiman tarpeeseen. Harvan leirikeskus ja Heinänokka muodostavat yhtenäisen alueellisen kokonaisuuden ja yhteistyötä NMKY:n kanssa tulisi kehittää leirien osalta entistä kiinteämmäksi. Mahdollisuus rakentaa Harvasta ja Heinänokasta Valtion nuorisokeskus (Saaristomeren nuorisokeskus) tulisi tutkia.

: Leirikeskusten kokonaissuunnittelussa on kyse seurakuntien leirityön houkuttelevuudesta, imagoista ja viestinnästä. Toimivat ja nykyaikaiset leirikeskukset ovat avainasemassa, mikäli haluamme järjestää laadukasta ja vertailua kestävästä leiritoimintaa. Tämä edellyttää tiettyä tasoa majoitus- ja saniteettitiloissa, siisteydessä, ulkonäössä ja monipuolisuudessa.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti esittelyn seuraavaan muotoon:

Tuomiokirkkoseurakunta lausuu leirialuiden kehittämisestä ja Heinänokan suunnitelmista seuraavaa:

Leirialueiden kehittäminen

Tuomiokirkkoseurakunta pitää esityksen peruslähtökohtaa hyvänä ja puoltaa Heinänokan kehittämistä ja laajentamista sekä Sinapista luopumista. Kaikessa leirikeskustoiminnassa on otettava huomioon käyttäjien tarpeet, ja ne on kartoitettava suunnitteluvaiheen aikana. Leirikeskukset on ensisijaisesti tarkoitettu leirien pitopaikaksi ja suunnittelu tulee tehdä käytännön tarpeita ja seurakuntien työntekijöitä kuunnellen.

Kunstenniemen leirikeskus voisi sijaintinsa puolesta palvella myös Raison seurakuntaa ja Naantalin seurakuntayhtymää. Leirikeskuksen kehittämisestä olisi käynnistettävä keskustelut näiden seurakuntien kanssa.

Tuomiokirkkoseurakunta on eritellyt toiminnasta nousevia kehitystarpeita leirikeskuksittain.

Kunstenniemi

Leirikeskuksen majoitus- ja saniteettitilat kaipaavat välitöntä uudistusta. Kunstenniemessä ei ole pienryhmätiloja, eikä se nykyisellään palvele perheleirejä lainkaan. Leirikeskuksen etuna ovat ryhmien omat mökit ja oma alue.

Yksityisyyden ja oman rauhan tarve on kasvanut. On selvästi nähtävissä, että rippikouluryhmissä on aiempaa enemmän nuoria, joilla on mm. nukkumisvaikeuksia, ahdistushäiritöitä ja suuria haasteita sosiaalisten tilanteiden kanssa. Suihku- ja WC-tilat ovat yhteiset. Useimmat nuoret eivät ole tottuneet majoittumaan tiloissa, joissa ei ole omaa saniteettitilaa.

Päärakennuksessa sijaitseva kappeli on tilana toimiva, mutta kappelin varustus tulee uusia (liturgiset vaatteet, jumalanpalveluksissa käytettävät kirjat).

Pyölinranta

Pyölinrannan haasteet ovat samanlaisia kuin Kunstenniemessä, mutta suurempia. Majoitus- ja saniteettitilat kaipaavat isoa uudistusta. Leireily edellyttää seurakunnalta omaa keittiöhenkilöä/-apulaista. Saniteettitilat ovat kokonaan erillisessä rakennuksessa. Peseytyminen on mahdollista vain saunalla. Leirikeskus ei vastaa keskivertonuoren tarpeita. Sisäilmaongelmat tuovat lisähaasteen leirikeskuksen käytölle.

Sinappi

Sinapin vuokraus/myynti siirtää Sinapin tarjoamat mahdollisuudet suoraan odotuksiksi Heinänokan uusia tiloja kohtaan. Mikäli Sinappi poistuu käytöstä, tulee Heinänokan täyttää samat edellytykset ja tarpeet (esteettömyys, yksityisyys, perheystävällisyys).

Harjattula

Harjattulasta ostetaan tällä hetkellä palveluna tiloja rippikouluille kesäkuukausina. Joka vuosi palaute on ollut kriittistä. Ruokailu on osittain toimimatonta, asioista neuvottelu vaikeaa. Lisäksi etenkin kartanossa on haasteita sisäilman suhteen. Harjattulan käytöstä tulisi voida luopua Heinänokan kehittämisen yhteydessä.

Heinänokan leirialueen kehittäminen

Suunnitelmista käy ilmi, että Heinänokasta halutaan hyvin monenlaiseen leiritoimintaan soveltuva alue. Tämä mahdollistaa kaikenlaiset leirit (perheleirit, diakonialeirit, varhaisnuorten leirit, rippileirit, retriitit yms.). Suunnitelman yhteydessä on kartoitettava, riittääkö leirialueen kapasiteetti leiritoiminnan tarpeisiin Sinapista luovuttaessa.

Lisäksi suunnitelmissa oli maininta, että kappelista on suunniteltu koko alueen vetovoimatekijä. Siellä voidaan toimittaa kirkollisia toimituksia ja viettää erilaisia perhejuhlia ja vuokrata sitä esimerkiksi konserttien käyttöön. Kaunis kappeli on tärkeä seurakunnan leiritoiminnassa, mutta juuri leiritoiminnan vuoksi kappelia on vaikea käyttää kesäaikana häävarauksiin tai konsertteihin. Tämä tulee huomioida kappelia ja sen käyttötarkoitusta suunniteltaessa.

Sinapin nykyisen leiritoiminnan siirtyminen uuteen Heinänokkaan asettaa leirikeskukselle tiettyjä edellytyksiä:

- Esteettömyys kaikissa rakennuksissa sekä niiden välillä.
- Mahdollisuus leireihin, joissa huoneissa majoittuu vain yksi henkilö.
- Lapsiystävällinen ranta ja uimapaikka.
- Perheystävälliset majoitusmahdollisuudet (vrt. Sinapin perhehuoneet).

Suunnitelmissa eduksi ovat kohtuulliset huonekoot, huoneiden yhteydessä olevat saniteettitilat ja isot kokoontumistilat, mikäli ne mahdollistavat useamman leirin toiminnan samanaikaisesti.

NMKY:n omistama Harvan leirikeskus on yhtymän leirikäytössä joitain kertoja kesässä. Harvan käytön haasteet liittyvät erityisesti venekuljetuksiin, ruoan hakemiseen Heinänokasta ja keittiötyövoiman tarpeeseen. Harvan leirikeskus ja Heinänokka muodostavat yhtenäisen alueellisen kokonaisuuden ja yhteistyötä NMKY:n kanssa tulisi kehittää leirien osalta entistä kiinteämmäksi. Mahdollisuus rakentaa Harvasta ja Heinänokasta Valtion nuorisokeskus (Saaristomeren nuorisokeskus) tulisi tutkia.

:

Leirikeskusten kokonaissuunnittelussa on kyse seurakuntien leirityön houkuttelevuudesta, imagosta ja viestinnästä. Toimivat ja nykyaikaiset leirikeskukset ovat avainasemassa, mikäli haluamme järjestää laadukasta ja vertailua kestäväää leiritoimintaa. Kaikessa uusien tilojen suunnittelussa on otettava huomioon kasvatukselliset näkökohdat. Myös uusien tilojen käyttökustannuksista on laadittava arvio.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan § 84 05.10.2022
seurakuntaneuvosto

Esitys Seurakuntaneuvosto antaa leirikeskusten kehittämisestä ja Heinänokan leirialueen suunnitelmista esittelyssä ilmenevän lausunnon.

Päätös Esityksen mukaan käsittely huomioiden.

Liitteet
Liite 1 Heinänokan kehittäminen kustannusarviot 26.4
Liite 2 Heinänokan kehittäminen luonnokset 26.4.2022 (1)

Turun tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntaneuvosto

§ 85

05.10.2022

Turun tuomiokirkkoseurakunnan lausunto vuoden 2023 talousarvioehdotuksesta

180/00.05.01/2021

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto 05.10.2022 § 85

Esittelijä Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen

Esittely Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 22.9.2022 hyväksynyt seurakuntayhtymän vuoden 2023 talousarvioesityksen liitteineen. Talousarvio koostuu viidestä osasta: Käyttötalous-, tuloslaskelma- ja rahoitusosa nro 1, Investointiosa nro 2, Henkilökuntaliite nro 3, Hautainhoitorahasto nro 4 ja Piikkiön hautainhoitorahasto nro 5. Tämän esittelyn oheismateriaalina on lähetetty osat 1-2. Muut talousarvioasiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa.

Vuoden 2023 seurakuntayhtymän talousarvioesityksessä toimintatuotot nousevat 109t euroa (1,2 %) verrattuna vuoden 2022 talousarvioon ja suunnittelun pohjaksi tietoon tulleet toimintakulut nousevat 984t euroa (2,6 %). Talousarvio näyttää 972t euroa alijäämäiseltä. Tässä vaiheessa käyttötalouden toimintakate heikkenee 3 prosentilla (TA 2023 vs TA 2022), noin 875t euroa. Talousarvioesityksessä henkilöstökulut ovat 22,6 miljoonaa euroa (21,8 miljoonaa euroa talousarviossa 2022), nousua on 825t euroa, 3,8 %.

Vuonna 2020 kirkollisverotulojen kertymä oli 31,8 miljoonaa euroa ja vuonna 2021 kirkollisverotuloja saatiin 32,1 miljoonaa euroa. Elokuussa 2022 toteutuneet kirkollisverotulot ovat 23,1 miljoonaa euroa, mikä on 200t euroa (1 %) suurempi kuin vuonna 2021.

Vuoden 2023 soteuudistuksen myötä verotus muuttuu ja uudistuksen vaikutuksen kirkollisveroon tulisi olla neutraali. Uudistus aiheuttaa paineen alentaa kirkollisveroprosenttia. Seurakuntatalouksia on yleiskirjeellä kehoitettu tarkastamaan kirkollisveroprosenttiaan ottamalla huomioon VM:n alentamispainetaulukko ja päättämään veroprosentistaan niin, että verouudistus olisi lain tavoitteen mukaisesti neutraali myös kirkkoon kuuluvien näkökulmasta. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän alentamistarve tammikuisen laskelman mukaan on 0,05 prosenttiyksikköä. Seurakuntayhtymässä on vuoden 2023 kirkollisveroprosentiksi päätetty 1,20 % (vuonna 2022 1,25 %).

Vuoden 2023 talousarvioon esitetään 31,5 miljoonan euron kirkollisverotuloja. Valtionrahoitus arvioidaan kuluvan vuoden

perusteella 4,5 miljoonaksi euroksi ja verotuskulut 565t euroksi. Keskusrahastomaksuja arvioidaan 3,3 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot ja kulut, joilla pitkälti tarkoitetaan arvo-paperisijoitusten kirjanpitoon realisoituneita nettotuottoja, arvioidaan 0,4 miljoonaan euroon.

Seurakuntayhtymän investointiesitys

Hautaustoimen investointiesityksen loppusumma vuodelle 2023 on 1,8 miljoonaa euroa ja suunnittelukaudella 2024–2025 ne ovat yhteensä 2,7 miljoonaa euroa. Hautaustoimen vuoteen 2026 ulottuvassa investointisuunnitelmassa vuosien 2023–2026 investoinnit ovat yhteensä 5,5 miljoonaa euroa.

Suurimmat hautaustoimen investoinnit ovat Turun hautausmaan sosiaalitytöt, Pyhän Ristin kappelin peruskorjaus (yhteensä 1,5 miljoonaa euroa, 400t euroa vuonna 2023) ja vesijohdon runkolinjan peruskorjaus 200t euroa. Sosiaalitytöjen peruskorjauksesta esitetään suunnittelukaudella hautaustoimen rahoitettavaksi 25 prosenttia (265t euroa) ja hautainhoitorahaston rahoitukseksi 75 prosenttia (795t euroa). Investointiesityksen koneinvestoinnit 270t euroa esitetään rahoitettavaksi puoliksi hautaustoimen ja hautainhoitorahaston kesken.

Kiinteistötoimen investointiesitys vuodelle 2023 on 13,1 miljoonaa euroa ja suunnittelukaudella 2024–2025 investointiesitys on yhteensä 32,9 miljoonaa euroa. Vuoteen 2027 ulottuvassa suunnitelmassa kiinteistötoimen vuosien 2023–2027 investoinnit ovat 52,2 miljoonaa euroa.

Hautaustoimen investointiesityksessä ei ole lainarahoitusta investointien osalta esitetty, kiinteistötoimen investointisuunnitelman mukaiset suurimmat seurakunnallisten rakennusten investoinnit, jotka rahoitettaisiin omalla rahalla ja osittain lainalla hautainhoitorahastosta, ovat:

	2023	2024	2025
Hirvensalon seurakuntakeskus 000		3 000 000	5 400
Runosmäen uusi seurakuntakeskus 000		3 500 000	2 500
(8,5 miljoonan euron laina hhr:lta)			
Piikkiön uusi seurakuntatalo 000		800 000	3 200
Littoisten lasten ja nuorten talo		1 000 000	
Yhteensä	8 300 000	11 100 000	

Turun tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntaneuvosto

§ 85

05.10.2022

Aninkaistenkatu 1, sijoituskiinteistö 1 000 000 7 500
000 8 000 000
(rahoitus osittain lainarahalla)

Talous- ja kehittämispalveluihin on varattu kuluvan vuoden tapaan 100t euron varaus rikkoutumisen vuoksi tarvittaviin äkillisiin hankintoihin.

Yhteensä seurakuntayhtymän investointisuunnitelmaesitys vuosille 2023–2027 on 58,1 miljoonaa euroa:

2023	15 020 000 euroa
2024	23 155 000 euroa
2025	12 725 000 euroa
2026	2 125 000 euroa
2027	5 040 000 euroa

Investointien määrä on todella merkittävä tuleville vuosille. Tästä syystä on erityisesti kiinnitettävä huomiota investointien taloudellisiin vaikutuksiin tulevien vuosien tuloslaskelmissa, niiden rahoituksellisiin vaikutuksiin kuin myös henkilöresursseihin, joilla investointiohjelmaa voidaan viedä läpi menestyksekkäästi.

Hautainhoitorahaston talousarvioesitys

Hautainhoitorahaston toimintatuotot ovat 2,6 miljoonaa euroa ja toimintakulut ovat 4,2 miljoonaa euroa. Toimintakate jää miinukselle 1,6 miljoonaa euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut on arvioitu 1,8 miljoonaan euroon ja ne sisältävät 66t euroa korkotuottoja seurakuntayhtymältä sille vuonna 2022 myönnetystä 2 miljoonan euron lainasta. Poistoja on arvioitu 50t euroa ja tilikauden tulos jää positiiviseksi 200t euroa. Vapaaehtoisin varauksiin varaudutaan 200t eurolla ja tilikauden ylijäämäksi ei jää tällöin tappiota eikä voittoa.

Hautainhoitorahaston investointiesitys

Hautainhoitorahaston investointiesityksessä esitetään, että puolet (135t euroa) hautausmaiden koneista ja laitteista katetaan hautainhoitorahastosta.

Turun hautausmaan sosiaalitulojen peruskorjauksesta hautainhoitorahaston osuudeksi esitetään 75 prosenttia, 300t euroa vuonna 2023.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntaneuvosto

§ 85

05.10.2022

Jaanin asuintaloissa aloitetaan putkiremontti, sen investointi vuodelle vuodelle 2023 on 500t euroa ja vuodelle 2024 on putkiremontin investointiesitys on 2,5 miljoonaa euroa. Jaanin asuintalojen peruskorjaukseen on vuodelle 2023 esitetty 300t euroa ja vuosille 2024–2025 on arvioitu 2,5 miljoonaa euroa. Jaanin asuintalojen investointeihin käytetään asuintalovaroja, joita vuoden 2021 tilinpäätöksessä on noin 2 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 hautainhoitorahaston investoinnit ovat 1,2 miljoonaa euroa ja talousarvio- ja suunnittelukaudella 2023–2025 yhteensä 7 miljoonaa euroa.

Seurakuntayhtymän ja investointien osalta talousarvioehdotuksesta pyydetään seurakuntaneuvostojen lausunnot, jotka palautetaan hallinto- ja talousjohtajalle ja kirjaamoon viimeistään maanantaina 14.10.2022 klo 15.00 mennessä ja jotka käsitellään yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 2.11.2022, jolloin talousarvio käsitellään toiseen kertaan.

Seurakuntaneuvosto toteaa yhteiselle kirkkoneuvostolle lausuntoon seuraavaa:

Turun tuomiokirkkoon liittyy monia sellaisia tehtäviä ja toimintoja, jotka koskettavat koko kaupunkia, hiippakuntaa ja laajemmin koko Suomea. Kansallispyhäkkö on Suomen keskeisin kirkkorakennus sekä historiansa että merkityksensä vuoksi. Kirkossa järjestettävät tapahtumat ovat usein laajan yhteistyöverkoston tapahtumia, joissa on vahva kulttuurihistoriallinen vivahde. Tuomiokirkko on enemmän kuin seurakuntakirkko, ja sen toiminnan hyvä hoitaminen edellyttää suurempia resursseja kuin seurakunta kokonsa puolesta voi saada. Tuomiokirkkoseurakunnalle maksettava lisäosuus on perusteltu. Yhteyssihteerin viran siirtäminen Tuomiokirkkoseurakuntaan on ollut toiminnan kannalta hyvä ratkaisu.

Tuomiokirkon peruskorjaukseen on varattu 400 000 euron määräraha ja hankkeen suunnittelu on käynnistynyt. Hankkeen aikataulunmukainen eteneminen edellyttää riittävää henkilöstöresurssia ja projektille nimettyä hankesuunnitteluun perehtynyttä henkilöä kiinteistötoimessa. Tuomiokirkon peruskorjausta on tarkasteltava samanaikaisesti Eerikinkatu 3:n kehittämisen kanssa, sillä molemmissa on kyse Tuomiokirkkoseurakunnan toimintatiloista. Taloudellisesti resurssien vahvistaminen on mahdollista valtion myöntämän 4 milj. määrärahan turvin.

Peruskorjauksen tulee olla valmis vuoden 2028 loppuun mennessä. Tuomiokirkossa on kuitenkin sekä äänentoistoon että esteettömyyteen liittyviä ongelmia, jotka eivät voi odottaa

peruskorjauksen valmistumista. Äänentoistoa tulee parantaa niin, että se palvelee kirkon perustoimintaa ja toimii ongelmattomasti kirkossa järjestettävissä erityisjumalanpalveluksissa ja tilaisuuksissa. Tämänhetkinen tilanne on kestämaton.

Tuomiokirkkoon on esteetön kulku pohjoissivulla olevalta ovelta, johon voi ajaa autolla. Liikuntarajoitteisen jalankulkijan kulku kirkkoon on kuitenkin erittäin vaikeaa. Myös ohjausviitoitukset ovat riittämättömät. Asia tulee korjata mahdollisimman pian.

Seurakuntaneuvosto pitää hyvänä, että seurakuntayhtymän kiinteistöstrategiaa on päivitetty ja luovuttavista tiloista on tehty esitys. Seurakuntayhtymän tulee pyrkiä priorisoimaan toiminnan kannalta tärkeimmät ylläpidettävät rakennukset ja vähentämään vajaakäytössä olevien seurakunnallisten kiinteistöjen määrää ja sitä kautta hillitsemään poistojen kasvamista.

Eerikinkadulla sijaitsevan toimitalon, nuortentalon ja Eerikinkatu 1:n sekä Anikaistenkatu 1:n kehittämisessä on otettava huomioon Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntatilojen tulevaisuuden tarpeet. Mikäli Anikaistenkatu 1:n rakennustyöt ja siitä koituva melu haittaavat seurakunnan toimintaa toimitalolla, tulee seurakuntayhtymän osoittaa Tuomiokirkkoseurakunnan toiminnalle väistötilat.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti seurakuntaneuvoston lausunnon seuraavaan muotoon:

Seurakuntaneuvosto toteaa yhteiselle kirkkoneuvostolle lausuntoon seuraavaa:

Turun tuomiokirkkoon liittyy monia sellaisia tehtäviä ja toimintoja, jotka koskettavat koko kaupunkia, hiippakuntaa ja laajemmin koko Suomea. Kansallispyhäkkö on Suomen keskeisin kirkkorakennus sekä historiansa että merkityksensä vuoksi. Kirkossa järjestettävät tapahtumat ovat usein laajan yhteistyöverkoston tapahtumia, joissa on vahva kulttuurihistoriallinen vivahde. Tuomiokirkko on enemmän kuin seurakuntakirkko, ja sen toiminnan hyvä hoitaminen edellyttää suurempia resursseja kuin seurakunta kokonsa puolesta voi saada. Tuomiokirkkoseurakunnalle maksettava lisäosuus on perusteltu. Yhteyssihteerin viran siirtäminen Tuomiokirkkoseurakuntaan on ollut toiminnan kannalta hyvä ratkaisu.

Tuomiokirkon peruskorjaukseen on varattu 400 000 euron määräraha ja hankkeen suunnittelu on käynnistynyt. Hankkeen aikataulunmukainen eteneminen edellyttää riittävää henkilöstöresurssia. Projektia johtamaan on ehdottomasti nimettävä hankesuunnitteluun perehtynyt henkilö välittömästi. Tuomiokirkon peruskorjausta on tarkasteltava samanaikaisesti Eerikinkatu 3:n kehittämisen kanssa, sillä molemmissa on kyse

Tuomiokirkkoseurakunnan toimintatiloista. Taloudellisesti resurssien vahvistaminen on mahdollista valtion myöntämän 4 milj. määrärahan turvin.

Peruskorjauksen tulee olla valmis vuoden 2028 loppuun mennessä. Tuomiokirkossa on kuitenkin sekä äänentoistoon että esteettömyyteen liittyviä ongelmia, jotka eivät voi odottaa peruskorjauksen valmistumista. Äänentoistoa tulee parantaa niin, että se palvelee kirkon perustoimintaa ja toimii ongelmattomasti kirkossa järjestettävissä erityisjumalanpalveluksissa ja tilaisuuksissa. Tämänhetkinen tilanne on kestämaton.

Tuomiokirkkoon on esteetön kulku pohjoissivulla olevalta ovelta, johon voi ajaa autolla. Liikuntarajoitteisen jalankulkijan kulku kirkkoon on kuitenkin erittäin vaikeaa. Myös ohjausviitoitukset ovat riittämättömät. Asia tulee korjata mahdollisimman pian.

Seurakuntaneuvosto pitää hyvänä, että seurakuntayhtymän kiinteistöstrategiaa on päivitetty ja luovuttavista tiloista on tehty esitys. Seurakuntayhtymän tulee pyrkiä priorisoimaan toiminnan kannalta tärkeimmät ylläpidettävät rakennukset ja vähentämään vajaakäytössä olevien seurakunnallisten kiinteistöjen määrää ja sitä kautta hillitsemään poistojen kasvamista.

Eerikinkadulla sijaitsevan toimitalon, nuortentalon ja Eerikinkatu 1:n sekä Anikaistenkatu 1:n kehittämisessä on otettava huomioon Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntatilojen tulevaisuuden tarpeet. Mikäli Anikaistenkatu 1:n rakennustyöt ja siitä koituva melu haittaavat seurakunnan toimintaa toimitalolla, tulee seurakuntayhtymän osoittaa Tuomiokirkkoseurakunnan toiminnalle väistötilat.

Esitys Seurakuntaneuvosto antaa Yhteiselle kirkkoneuvostolle vuoden 2023 talousarvioesityksestä esittelystä ilmenevän lausunnon.

Päätös Esityksen mukaan käsittely huomioiden.

Liitteet

- Liite 3 2023 Talousarvioesitys
- Liite 4 Investointiosa TA 2023
- Liite 5 Henkilökuntaliite TA 2023
- Liite 6 Talousarvio 2023

Turun tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntaneuvosto

§ 86

05.10.2022

Tuomiokirkkoseurakunnan edustajan valinta rakennustoimikuntaan

218/00.06.00.02/2020

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto 05.10.2022 § 86

Esittelijä

Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen

Esittely

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 23.9.2021 ja yhteinen kirkkovaltuusto 7.10.2022 aloittaa kiinteistön Aninkaistenkatu 1:n kehittämistä siten, että vanha rakennus puretaan ja tilalle rakennetaan uusi vuokra-asuinkerrostalo seurakuntayhtymän omistukseen. Esitys ja päätös kuuluu seuraavasti:

- nykyinen vanha rakennus puretaan pois
- tilalle rakennetaan uusi asuinkerrostalo
- rakennukseen sijoitetaan vuokra-asuntoja 2 - 7 kerrokseen
- katutasoon sijoitetaan Diakoniakeskuksen tilat ja 1 - 2 liikehuoneistoa sekä seurakuntayhtymän Digipainon tilat
- nykyisen Diakoniakeskuksen tilat Puutarhakadulta myydään pois
- seurakuntayhtymä jää perustettavan asunto-osakeyhtiön pitkäaikaiseksi omistajaksi
- rakennushankkeen rahoitusratkaisu suunnitellaan seurakuntayhtymän näkökulmasta edullisimmalla tavalla; lainaraha verrattuna oman sijoitusvarallisuuden vaihtoehtoihin tuottonäkyihin

Kiinteistöpalvelut aloitti hankkeen hankesuunnittelun. Yhteistyökumppanina on ollut YH-Kodit Oy Turussa.

Kiinteistöpalvelut teetti hankkeesta ensimmäiset luonnokset ja niiden perusteella on keskusteltu Turun kaupungin kaavoitusosaston ja rakennusvalvonnan sekä museokeskuksen kanssa miten hanketta tulisi suunnitella ja viedä eteenpäin.

Museokeskus on antanut vanhasta rakennuksesta lausunnon ja sen perusteella rakennuksella ei ole suojelutarvetta vaan sen voi purkaa, kunhan vanha rakennus dokumentoidaan.

Hankkeen keskeisen sijainnin vuoksi kaupunkikuvaan on syytä kiinnittää huomiota, joten kiinteistöpalvelut järjesti arkkitehdin valitsemiseksi pienen kutsukilpailun, jonka tulokset saadaan 20.10.2022.

Tulevan rakennuksen katutason kerroksen toiminnot ovat vielä päättämättä. Tiloihin sijoitetaan Digipainon tilat ja mahdollisesti Diakoniakeskuksen tilat mutta, jos Diakoniakeskukselle löytyy tilat Toimitalon kerroksista, voidaan tilat suunnitella myös yhteisen toiminnan tarpeita ajatellen erilaisiin kokoontumis- ja työtiloihin.

Hankkeen alustavan aikataulun mukaan rakennus- ja purkulupaa haettaisiin ensi vuoden alussa, rakennuksen purkaminen voisi alkaa ensi vuoden syksyllä ja vuoden 2024 keväällä alkaisi varsinainen rakentaminen ja rakennus olisi valmis vuoden 2025 lopussa tai 2026 alussa.

Kiinteistöjohtaja esitti Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 22.9.2022, että hanketta varten perustetaan rakennustoimikunta, jonka tehtävänä on:

- laadituttaa suunnitelmat sillä tarkkuudella, että kustannusarvio pystytään laatimaan
- pyytää lausunnot hankkeesta seurakuntayhtymän asianomaisilta yksiköiltä
- tuoda suunnitelmat ja kustannusarvio kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi
- hakea tarvittavat luvat
- tehdä tarvittavat hankinnat ja sopimukset suunnittelun ja toteutuksen mahdollistamiseksi myönnettyjen määrärahojen puitteissa
- ottaa suunnittelussa huomioon ympäristönäkökohdat ja energiata-loudellisuus
- esittää hankkeen rahoitus- ja kannattavuuslaskelmat.

Yhteinen kirkkoneuvosto nimitti rakennustoimikunnan puheenjohtajaksi kiinteistöjohtaja Seppo Kosolan ja jäseniksi hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakson, diakonia- ja sielunhoitotyönjohtaja Teemu Hällin sekä nimesi Yhteisen kirkkoneuvoston edustajaksi Ari Rantasen. Toimikunta kutsuu itselleen sihteerin kiinteistöpalveluista ja lisäksi toimikunnan työskentelyyn osallistuu YH-Kodit Oy:n edustaja.

Rakennustoimikuntaa täydennettiin niin, että myös Tuomiokirkkoseurakunta asettaa toimikuntaan oman edustajansa. Rakentaminen tulee vaikuttamaan Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaan Eerikinkatu 3:ssa ja Tuomiokirkkoseurakunnan diakoniatyön tilojen muutokset tulee ratkaista yhtäaikaaisesti Diakoniakeskuksen tilaratkaisujen kanssa.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan § 86 05.10.2022
seurakuntaneuvosto

Päätös Seurakuntaneuvosto päätti nimetä edustajakseen
rakennustoimikuntaan Mika Mäntyrannan.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntaneuvosto

§ 87

05.10.2022

Vaalilautakunnan täydentäminen

135/00.02.03/2022

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto 05.10.2022 § 87

Esittelijä	Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen
Esittely	Heikki Valstan irtisanouduttua vaalilautakunnasta hänen tilalleen on valittava uusi jäsen. Lisäksi vaalilautakunnan varajäsen Viljami Antola on muuttanut pois seurakunnan alueelta, jolloin hänen tilalleen on valittava varajäsen.
Esitys	Heikki Valstan tilalle vaalilautakunnan varsinaiseksi jäseneksi valitaan Antti Rinne, joka siirtyy varajäsenestä varsinaiseksi jäseneksi. Samalla valitaan vaalilautakuntaan kaksi varajäsentä.
Päätös	Esityksen mukaan. Vaalilautakunnan varajäseniksi valittiin Teemu Takala ja Risto Tolonen.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 88 05.10.2022

Lähetysseurakunnan irtisanoutuminen virasta

319/01.01.04.02/2022

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto 05.10.2022 § 88

Esittelijä	Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen
Esittely	Lähetysseurakunta Maria Schmandt on ilmoittanut irtisanoutuvansa lähetysseurakunnan virasta 1.11.2022 alkaen toisen viran vastaanottamisen vuoksi.
Esitys	Merkitään tiedoksi
Päätös	Esityksen mukaan.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 89 05.10.2022

Muut asiat

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 89

Ei muita asioita.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 90 05.10.2022

Muutoksenhaku

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 90

Oikaisuvaatimusosoitus ja muutoksenhakuohjeet liitetään tarkastettuun pöytäkirjaan.

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 91 05.10.2022

Kokouksen päättäminen

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto § 91

Esitys Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.02.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 84, § 85, § 86, § 88**MUUTOKSENHAKUKIELTO**

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n tai oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, kirkollisvalitusta tai hallintovalitusta. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 2 momentin 1 kohta).

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 87**OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS****1. MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot**

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto

Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain (968/1974) 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Edellä mainittua sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä (kirkkolain 6 luvun 72 § 2 momentti).
2. Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla päätökseen, joka koskee väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä (kirkkolain 24 luvun 14 § 2 momentti).
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta päätöksestä, joka koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta;

4. Valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentti);
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.

Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen

kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150.000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1-4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystalvet);
- 300.000 € (hankintalain liitteen E 5-15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500.000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2. OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

[] seurakunnan seurakuntaneuvosto

Käyntiosoite: Eerikinkatu 3, Turku

Postiosoite: PL 922, 20101 Turku

Sähköposti: turku.kirjaamo@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3. HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132-135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä, Yhteinen kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Eerikinkatu 3A, 3. krs, Turku

Postiosoite: PL 922, 20101 Turku

Sähköposti: turku.kirjaamo@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämissäpäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4. VALITUSOSOITUS

4a Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Turun hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Kirkollisvalitus alistusasiassa

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Turun hiippakunnan tuomiokapituli

Käyntiosoite: Hämeenkatu 13, Turku

Postiosoite: PL 60, 20501 Turku

Sähköposti: turku.tuomiokapituli@evl.fi

pöytäkirjan pykälät:

Kirkkohallitus

Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Eteläranta 8, 00131 Helsinki

Telekopio: 09 1802 350

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen

lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

4b Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Telekopio: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

5. VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimitaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 050 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.